МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 01 сарын 17 өдөр Төрийн ордон, Улаанбаатар хот

ОРГАНИК БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ТУХАЙ

/Шинэчилсэн найруулга/

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ
НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь органик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, боловсруулах, баталгаажуулах, бүртгэх, органик болохыг илэрхийлсэн тэмдэг хэрэглэх, сурталчлах, худалдаалах, органик үйлдвэрлэл эрхлэгчид төрөөс дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулал олгохтой холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Органик бүтээгдэхүүний хууль тогтоомж

2.1.Органик бүтээгдэхүүний хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Хүнсний тухай хууль, Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хууль, Мал, амьтны эрүүл мэндийн тухай хууль, Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хууль, Амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг улсын хилээр нэвтрүүлэх үеийн хорио цээрийн хяналт, шалгалтын тухай хууль, Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Ургамал хамгааллын тухай хууль, Тариалангийн тухай хууль, Байгалийн ургамлын тухай хууль, Ойн тухай хууль, Зар сурталчилгааны тухай хууль, Зөрчлийн тухай хууль, энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

3.1.Энэ хууль нь хөдөө аж ахуйн болон байгалийн гаралтай органик хүнс, хүнсний бус түүхий эд, бүтээгдэхүүн, мал, амьтан, тэжээл, бордоо, таримлын үр, суулгацыг үржүүлэх, үйлдвэрлэх, бэлтгэх, боловсруулах, хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх, тээвэрлэх, хадгалах, савлах, шошголох, худалдаалах, экспортлох, импортлох үйл ажиллагаанд үйлчилнэ.

3.2.Энэ хуулийн 3.1-д заасан үйл ажиллагаа шилжилтийн үеийн органик үйлдвэрлэлийн бүх үе шатанд хамаарна.

3.3.Амьтны тухай хуулийн 4.1.7-д заасан агнуурын амьтны түүхий эдээр органик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх ажиллагааг энэ хуулиар зохицуулахгүй.

4 дүгээр зүйл.Хуулийн нэр томьёоны тодорхойлолт

4.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томьёог доор дурдсан утгаар ойлгоно:

4.1.1."органик үйлдвэрлэл" гэж шилжилтийн үеийн болон органик үйлдвэрлэлийн бүх үе шатанд нөөцийг зохистой ашиглах, экосистемийн тэнцвэр, биологийн олон янз байдлыг хадгалахад чиглэсэн уламжлалт арга барил, биологи ба механик арга, технологийг хослуулан эрхлэхийг;

4.1.2."органик бүтээгдэхүүн" гэж зохиомол аргаар нийлэгжүүлсэн нэмэлт бодис, эрдэс бордоо, пестицид, антибиотик, өсөлтийн даавар, хувиргасан амьд организм, цацраг туяа хэрэглээгүй, энэ хуулийн 4.1.1-д заасан үйлдвэрлэлийн үр дүнг;

4.1.3."органик үйлдвэрлэл эрхлэгч" гэж энэ хуулийн 4.1.1-д заасан үйлдвэрлэл эрхэлж байгаа хүн, хуулийн этгээдийг;

4.1.4."органик болохыг илэрхийлсэн гэрчлэх тэмдэг" гэж эрх бүхий баталгаажуулалтын байгууллагаар баталгаажсан, органик бүтээгдэхүүний бүртгэл, мэдээллийн санд бүртгэгдсэн органик болон шилжилтийн үеийн түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг гэрчилж, шошгод байршуулсан тэмдгийг;

4.1.5."урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ" гэж органик бүтээгдэхүүн нь органик бус бүтээгдэхүүнтэй холилдох, энэ хуулийн 7.4-т заасан органик үйлдвэрлэлд хэрэглэхийг зөвшөөрсөн бодисын жагсаалтад зааснаас өөр бодисоор бохирдох эрсдэлээс зайлсхийхийг;

4.1.6."хамтын баталгаажуулалт" гэж үйлдвэрлэгчийн бүтээгдэхүүнийг органик үйлдвэрлэлийн шаардлагад нийцэж байгаа эсэхэд хэрэглэгчийн идэвхтэй оролцоо, харилцан итгэлцэлд тулгуурлан үйлдвэрлэгч, хэрэглэгч болон бусад оролцогчид хамтран баталгаажуулахыг;

4.1.7."хувиргасан амьд организм" гэж Хувиргасан амьд организмын тухай хуулийн 3.1.2-т заасныг;

4.1.8."шилжилтийн үе" гэж үйлдвэрлэл эрхлэгч энэ хуулийн 9.1-д заасан баталгаажуулалт хийх эрх бүхий этгээдтэй гэрээ байгуулснаас эхлэн органик үйлдвэрлэлд бүрэн шилжих хүртэл хугацааг;

4.1.9."шошго" гэж органик бүтээгдэхүүний оноосон болон худалдааны нэр, органик үйлдвэрлэлийн талаар бичсэн, хэвлэсэн, зурсан, товойлгосон, сийлсэн аливаа үг, бичиглэл, мэдэгдэл, тэмдэг, дардас, зураг, тухайн бүтээгдэхүүнийг дагалдах баримт бичиг, хуудас, зүүлт, хавчуурга, бөгж, хүзүүвчийг.

5 дугаар зүйл.Органик үйлдвэрлэлд баримтлах зарчим

5.1.Органик үйлдвэрлэлд дараах зарчмыг баримтална:

5.1.1.хөрс, ус, агаар, ургамал, амьтан, хүн амын одоо ба ирээдүйд эрүүл, аюулгүй оршин тогтнох, тэдгээрийн дархлаа, дасан зохицох чадварыг дэмжих, нөхөн сэргээх;

5.1.2.экосистемийн тэнцвэрийг хадгалах, биологийн олон янз байдлыг дэмжих, уламжлалт соёл, ёс заншлыг хүндэтгэх, үйлдвэрлэлийн нөөцийн тогтвортой байдлыг хангах;

5.1.3.зах зээлийн өрсөлдөөн, үйлдвэрлэлийн бүх үе шатанд шударга, энэрэнгүй ёсыг баримтлах, гадаад орцын хэрэглээг хязгаарлах, мэдлэгээ хуваалцах;

5.1.4.бүтээгдэхүүний органик болон байгалийн шинж байдлыг хадгалах, нөөцийг зүй зохистой ашиглахад чиглэсэн арга технологиор үйлдвэрлэл эрхлэх;

5.1.5.уламжлалт мэдлэгийг шинжлэх ухааны ололттой хослуулан органик үйлдвэрлэлийн үр ашиг, бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, шинэ технологийг нэвтрүүлэхдээ урьдчилсан үнэлгээ хийх, эрсдэлийг бууруулах, ил тод, нээлттэй шийдвэр гаргах;

5.1.6.шилжилтийн үеийн болон органик үйлдвэрлэлийг сайн дурын үндсэн дээр эрхлэх.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ
ОРГАНИК ҮЙЛДВЭРЛЭЛ ЭРХЛЭГЧИД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА, ЭРХ, ҮҮРЭГ, ХОРИГЛОХ ЗҮЙЛС

6 дугаар зүйл.Органик үйлдвэрлэл эрхлэгчид тавигдах шаардлага

6.1.Органик үйлдвэрлэл эрхлэгч дараах нийтлэг шаардлагыг хангана:

6.1.1.энэ хуульд заасан шаардлага, журмыг баримталж органик үйлдвэрлэлд шилжих;

6.1.2.органик үйлдвэрлэлд шилжихдээ энэ хуулийн 7.4-т зааснаас бусад бодисыг тухайн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлд хэрэглэхийг зогсоох;

6.1.3.усны бохирдлоос сэргийлэх, цас, бороony усыг ашиглах, хаягдал багатай, эсхүл хаягдалгүй усны технологи ашиглах;

6.1.4.биотехникийн болон биологийн олон янз байдлын чанарыг сайжруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх;

6.1.5.өөрийн болон хөрш зэргэлдээ, нийтийн эзэмшлийн газрын байгаль орчин, эд зүйлсийг хамгаалах.

6.2.Хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгч органик үйлдвэрлэлд шилжихдээ холбогдох хууль тогтоомжид заасан хүнсний аюулгүй байдлын шаардлагыг хангасан байна.

6.3.Хуулиар хориглоогүй бол улсын тусгай хамгаалалттай газар нутаг болон орчны бүсэд органик үйлдвэрлэл эрхэлнэ.

6.4.Орцын 95 болон түүнээс дээш хувь нь органик найрлагатай бүтээгдэхүүнийг органикт тооцно.

7 дугаар зүйл.Органик үйлдвэрлэл эрхлэгчийн эрх, үүрэг

7.1.Органик үйлдвэрлэл эрхлэгч дараах эрх эдэлнэ:

7.1.1.энэ хуулийн 9.1-д заасан эрх бүхий байгууллагаар баталгаажсан, органик бүтээгдэхүүний бүртгэл, мэдээллийн сан /цаашид "мэдээллийн сан" гэх/-д бүртгэлтэй шилжилтийн үеийн болон органик бүтээгдэхүүний шошгод энэ хуулийн 13.2-т заасан гэрчлэх тэмдэг хэрэглэх;

7.1.2.энэ хуульд заасны дагуу органик үйлдвэрлэлийг органик бус үйлдвэрлэлтэй хавсран эрхлэх;

7.1.3.нийлүүлэгчээс түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг худалдан авахдаа органик болохыг тодорхойлсон баталгаа шаардах;

7.1.4.органик үйлдвэрлэл эрхлэхэд үндэсний, эсхүл олон улсын стандартыг хэрэглэх;

7.1.5.баталгаажуулалтын байгууллагыг сонгох;

7.1.6.хамтын баталгаажуулалтын байгууллагын гишүүнээр элсэх хүсэлт гаргах.

7.2.Органик үйлдвэрлэл эрхлэгч дараах үүрэг хүлээнэ:

7.2.1.баталгаажуулалтын байгууллагатай байгуулсан энэ хуулийн 11.4.1-д заасан гэрээний хэрэгжилтийг ханган ажиллах;

7.2.2.шилжилтийн үеийн болон органик бүтээгдэхүүнийг энэ хуулийн 12.2-т заасан журмын дагуу мэдээллийн цахим санд бүртгүүлэх, мэдээллийн үнэн зөвийг хариуцах;

7.2.3.урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг багтаасан шилжилтийн үеийн болон органик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх төлөвлөгөөний төслийг боловсруулж, баталгаажуулалтын байгууллагаар батлуулан хэрэгжүүлэх, энэ хуулийн 7.1.1-д заасан мэдээллийн санд тайлан, мэдээг хүргүүлэх;

7.2.4.мал, амьтан, хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд сөрөг нөлөөгүй, түүхий эд, бүтээгдэхүүний байгалийн шинж чанарыг хадгалах үйлдвэрлэлийн арга, технологи боловсруулж мөрдөх;

7.2.5.шилжилтийн үеийн болон органик бүтээгдэхүүний чанар, аюулгүй байдлыг хангах;

7.2.6.органик үйлдвэрлэлийг бүхэлд нь, эсхүл тухайн төрлийн бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэхээ зогсоосон бол ажлын 10 өдөрт багтаан баталгаажуулалтын байгууллагад мэдэгдэх;

7.2.7.энэ хуулийн 11.4.1-д заасан гэрээнд тусгасан хугацаанд давтан баталгаажуулалтад хамрагдах;

7.2.8.энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол баталгаажуулалтын зардлыг хариуцах;

7.2.9.ойн дагалт баялаг болон байгалийн ургамал түүж ашиглахдаа Ойн тухай хууль, Байгалийн ургамлын тухай хуулийн холбогдох зүйл, заалтыг хэрэгжүүлэх;

7.2.10.сүүлийн гурван жилийн хугацаанд энэ хуулийн 7.4-т заасан жагсаалтад орсноос бусад бодисыг хэрэглээгүй,авто зам болон бохирдлын эх үүсвэр, эсхүл органик бус аж ахуйгаас 1 км-ээс багагүй зайтай талбайгаас ойн дагалт баялаг болон байгалийн ургамлыг түүх;

7.2.11.энэ хуулийн 7.1.2-т заасны дагуу органик үйлдвэрлэлийг органик бус үйлдвэрлэлтэй хавсран эрхлэхээс өмнө баталгаажуулалтын байгууллагад мэдэгдэх;

7.2.12.ойн дагалт баялаг болон байгалийн ургамлыг түүх ажлыг бусдаар гүйцэтгүүлэх бол холбогдох хууль тогтоомжийн талаарх мэдээлэл, зааварчилгаа өгч, тэмдэглэл хөтлөх.

7.3.Сум, дүүргийн байгаль орчны асуудал хариуцсан албан тушаалтан энэ хуулийн 7.2.10-т заасан талбайг тогтоож, тодорхойлолт олгоно.

7.4.Органик үйлдвэрлэлд хэрэглэх бодист тавигдах шаардлага, тэдгээрийг үнэлэх аргачлал болон жагсаалтыг хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

8 дугаар зүйл.Органик үйлдвэрлэлд хориглох зүйл

8.1.Органик үйлдвэрлэлд дараах зүйлийг хориглоно:

8.1.1.энэ хуулийн 7.4-т заасан жагсаалтад орсноос бусад бодис хэрэглэх;

8.1.2.органик бүтээгдэхүүнийг боловсруулах явцдаа цацрагийн боловсруулалт хийх;

8.1.3.айл өрх болон үйлдвэр, аж ахуйн газрын бохир, хот, суурины цэвэрлэх байгууламжийн лаг ашиглах;

8.1.4.эсээр үржүүлэх /клонинг/ аргаар гарган авсан мал, амьтан, тэдгээрийн үр төл ашиглах;

8.1.5.хувиргасан амьд организм, түүнээс гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүн болон өсөлтийн даавар ашиглах;

8.1.6.хөрсгүй технологи /гидропоник/ ашиглах;

8.1.7.энэ хуулийн болон эрүүл ахуйн шаардлага хангаагүй, буруу шошготой хуурамч түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг зах зээлд нийлүүлэх, сурталчлах;

8.1.8.органик бүтээгдэхүүнтэй харьцах бүх төрлийн гадаргуу, сав, баглаа, боодолд нано бүтэцтэй материал ашиглах.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ
ОРГАНИК БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БАТАЛГААЖУУЛАЛТ, БҮРТГЭЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН САН, ШОШГО

9 дүгээр зүйл.Баталгаажуулалтын байгууллага

9.1.Органик үйлдвэрлэлийн баталгаажуулалтыг доор дурдсан эрх бүхий байгууллага /цаашид "баталгаажуулалтын байгууллага" гэх/ гүйцэтгэнэ:

9.1.1.Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуульд заасны дагуу итгэмжлэгдсэн, эсхүл бүртгүүлсэн баталгаажуулалтын байгууллага;

9.1.2.хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад энэ хуульд заасны дагуу бүртгүүлсэн хамтын баталгаажуулалтын байгууллага.

9.2.Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь хоёр болон олон талт олон улсын гэрээнд органик бүтээгдэхүүний баталгаажуулалтын дүнг харилцан хүлээн зөвшөөрөх асуудлыг тусгана.

9.3.Итгэмжлэлийн байгууллага энэ хуулийн 9.1.1-д заасан баталгаажуулалтын байгууллагын мэдээллийг, хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага энэ хуулийн 9.1.2-т заасан хамтын баталгаажуулалтын байгууллагын мэдээллийг органик бүтээгдэхүүний мэдээллийн санд оруулна.

9.4.Энэ хуулийн 9.1.2-т заасан хамтын баталгаажуулалтын байгууллагад тавигдах шаардлага, түүнийг байгуулах, бүртгүүлэх, баталгаажуулалт хийх журмыг хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

9.5.Баталгаажуулалтын байгууллага нь эрх бүхий байгууллагаас олгосон давхцалгүй бүртгэлийн дугаартай байна.

10 дугаар зүйл.Баталгаажуулалтын байгууллагын үүрэг

10.1.Баталгаажуулалтын байгууллага дараах үүрэг хүлээнэ:

10.1.1.органик үйлдвэрлэл эрхлэх, баталгаажуулах тухай гэрээг үйлдвэрлэл эрхлэгчтэй байгуулах, хэрэгжүүлэх, хянах;

10.1.2.энэ хуулийн 9.1.1-д заасан баталгаажуулалтын байгууллага баталгаажуулалтыг олон улсад мөрдөгддөг стандарт баримт бичгийн дагуу гүйцэтгэх;

10.1.3.хамтын баталгаажуулалтын байгууллага энэ хуулийн 9.4-т заасан журмын дагуу баталгаажуулалтыг гүйцэтгэх;

10.1.4.энэ хуулийн 12.2-т заасан журмын дагуу органик үйлдвэрлэлийн байршил, төрөл, мэдээллийн сангийн бүртгэл, мэдээлэл, байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний дүгнэлтийг харгалзан шаардлагатай тохиолдолд шилжилтийн үеийн хугацааг тогтоох;

10.1.5.энэ хуулийн 12.2-т заасан журмын дагуу органик үйлдвэрлэл эрхлэх, баталгаажуулах тухай гэрээний хэрэгжилт, тохирлын үнэлгээний тайлан, баталгаажуулалтын гэрчилгээ, шилжилтийн үеийн болон органик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх төлөвлөгөө, шаардлагатай бусад мэдээлэл, баримт бичгийг мэдээллийн санд оруулах;

10.1.6.органик үйлдвэрлэл эрхлэгч энэ хуулийн 8.1-д заасныг зөрчиж үйлдвэрлэл явуулсан бол баталгаажуулалтыг хүчингүй болгож, энэ тухай мэдээллийн санд ажлын 10 өдөрт багтаан мэдэгдэх.

10.2.Энэ хуулийн 9.1.1-д заасан баталгаажуулалтын байгууллага шаардлагатай гэж үзвэл үйлдвэрлэл эрхлэгчийг бүлгээр нь баталгаажуулж болно.

10.3.Мэдээллийн санд бүртгэлгүй баталгаажуулалтын байгууллага шилжилтийн үеийн болон органик бүтээгдэхүүнийг баталгаажуулахыг хориглоно.

11 дүгээр зүйл.Органик бүтээгдэхүүнийг баталгаажуулах, бүртгэх

11.1.Үйлдвэрлэл эрхлэгч органик үйлдвэрлэлд шилжих тухай хүсэлтийг мэдээллийн санд илгээхдээ дараах шаардлагыг хангасан байна:

11.1.1.дотоод хяналтын хуудсыг бөглөх;

11.1.2.мэдээллийн санд хэрэглэгчээр бүртгүүлэх маягтыг бөглөх.

11.2.Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас шаардлага хангасан үйлдвэрлэл эрхлэгчийг хэрэглэгчээр бүртгэж, мэдээллийн санд хандах эрх олгоно.

11.3.Үйлдвэрлэл эрхлэгч мэдээллийн санд бүртгэлтэй баталгаажуулалтын байгууллагаас сонгож, органик үйлдвэрлэлд шилжих тухай хүсэлт, холбогдох бусад мэдээллийг тухайн баталгаажуулалтын байгууллагад илгээнэ.

11.4.Баталгаажуулалтын байгууллага дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

11.4.1.үйлдвэрлэл эрхлэгчийн үйл ажиллагаанд урьдчилсан үнэлгээ хийж, хуульд заасан шаардлага хангасан гэж үзвэл органик үйлдвэрлэл эрхлэх, баталгаажуулах тухай гэрээг байгуулж, хэрэгжилтийг хангуулах;

11.4.2.шаардлага хангасан үйлдвэрлэл эрхлэгчид шилжилтийн үеийн болон органик бүтээгдэхүүнд баталгаажуулалтын гэрчилгээ олгож, холбогдох баримт бичгийн хамт мэдээллийн санд илгээх.

11.5.Мэдээллийн сангаас шилжилтийн үеийн болон органик бүтээгдэхүүн бүртгэгдсэн тухай мэдэгдэл ирснээр үйлдвэрлэл эрхлэгчид бүтээгдэхүүний шошгод органик болохыг илэрхийлсэн гэрчлэх тэмдэг хэрэглэх эрх үүснэ.

11.6.Энэ хуулийн 11.4.2-т заасан баталгаажуулалтын гэрчилгээний загварыг хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

11.7.Органик үйлдвэрлэл эрхлэгч нь органик үйлдвэрлэлийн талаарх олон улсын стандартын дагуу баталгаажуулалт хийлгэсэн бол органик болохыг илэрхийлсэн гэрчлэх тэмдгийг хэрэглэж болно.

12 дугаар зүйл.Органик бүтээгдэхүүний бүртгэл, мэдээллийн сан

12.1.Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага баталгаажсан шилжилтийн үеийн болон органик бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлтэй холбогдох мэдээллийн цахим санг бүрдүүлж, тухай бүр шинэчлэн, нийтэд нээлттэй байлгана.

12.2.Мэдээллийн санд баталгаажсан шилжилтийн үеийн болон органик бүтээгдэхүүнийг бүртгүүлэх тухай журмыг хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

12.3.Гаалийн байгууллага улсын хилээр нэвтрүүлсэн органик бүтээгдэхүүнтэй холбоотой мэдээллийг мэдээллийн санд илгээнэ.

12.4.Мэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1 дэх хэсэгт

зааснаар мэдээллийн технологийн чиглэлээр мэргэшсэн, чадамжтай засгийн газрын бус байгууллагад хариуцуулж болно.

13 дугаар зүйл.Органик бүтээгдэхүүний шошго

13.1.Энэ хуульд заасны дагуу баталгаажуулж, бүртгүүлсэн бүтээгдэхүүний шошгод органик болохыг илэрхийлсэн гэрчлэх тэмдэг тавина.

13.2.Органик болохыг илэрхийлсэн гэрчлэх тэмдэг шилжилтийн үед шар, органик үйлдвэрлэлд шилжсэнээс хойш ногоон өнгийн дэвсгэртэй байна.

13.3.Энэ хуулийн 13.8-д заасан аргачлалын дагуу бүтээгдэхүүний органик орц, найрлагыг тооцож шошгод тусгана.

13.4.Органик бүтээгдэхүүнийг сав баглаа боодолгүй бөөнөөр нь худалдаалах тохиолдолд баталгаажуулалтын гэрчилгээг нийтэд ил харагдахуйц газар байршуулна.

13.5.Органик болохыг илэрхийлсэн гэрчлэх тэмдгийг хэрэглэхэд дараах үйлдлийг хориглоно:

13.5.1.органик бус бүтээгдэхүүнийг органик болохыг илэрхийлсэн гэрчлэх тэмдэгтэйгээр нийтийн хэрэгцээнд нийлүүлэх, зар сурталчилгаанд ашиглах;

13.5.2.шилжилтийн үед үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний шошгод ногоон өнгийн дэвсгэртэй гэрчлэх тэмдэг хэрэглэн нийтийн хэрэгцээнд нийлүүлэх, зар сурталчилгаанд ашиглах.

13.6.Бүтээгдэхүүний шошгод монгол болон гадаад хэлээр бичигдсэн "органик", "байгалийн цэвэр", "байгалийн гаралтай цэвэр", "эко", "ногоон", "экологийн гаралтай", "экологийн цэвэр", "экологийн", "био", "биологийн", "биологийн гаралтай", "биологийн цэвэр" гэсэн үг болон эдгээртэй агуулгын хувьд дүйцэх үгийг хэрэглэх бол энэ хуулийг дагаж мөрдөнө.

13.7.Улсын бүртгэлийн байгууллага энэ хуулийн 13.6-д заасан үг болон эдгээртэй агуулгын хувьд дүйцэх үгийг хуулийн этгээдийн нэрээр баталгаажуулахгүй.

13.8.Органик бүтээгдэхүүний орц, найрлага тооцох аргачлалыг хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ
ОРГАНИК БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ХУДАЛДАА, ҮЙЛДВЭРЛЭЛ ЭРХЛЭГЧИД ҮЗҮҮЛЭХ ДЭМЖЛЭГ, УРАМШУУЛАЛ

14 дүгээр зүйл.Органик бүтээгдэхүүнийг худалдаалах

14.1.Дотоодын болон импортын баталгаажсан органик бүтээгдэхүүнийг мэдээллийн санд бүртгүүлсний дараа Монгол Улсын зах зээлд худалдаална.

14.2.Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт худалдаалах импортын органик бүтээгдэхүүн нь холбогдох хуульд зааснаас гадна дараах шаардлага хангасан байна:

14.2.1.экспортлогч улсын эрх бүхий баталгаажуулалтын байгууллагаас олгосон органик болохыг тодорхойлсон хүчин төгөлдөр гэрчилгээтэй байх;

14.2.2.импортын органик хүнсийг жижиглэн савласан тохиолдолд шошго нь Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуулийн 12.8-д заасан болон холбогдох журам, стандартын шаардлагыг хангасан байх.

14.3.Бөөнөөр нийлүүлсэн органик бүтээгдэхүүний шошгын мэдээлэл жижиглэн савласан органик бүтээгдэхүүний шошгын мэдээлэлтэй ижил байх ба савласан он, сар, өдрийг шошгод ил харагдахуйц тусгана.

14.4.Импортлогч, экспортлогч нь органик бүтээгдэхүүнийг мэдээллийн санд бүртгүүлэх үүрэгтэй.

15 дугаар зүйл.Төрийн байгууллагын бүтэц, чиг үүрэг

15.1.Органик үйлдвэрлэлийн бодлого, эрх зүйн зохицуулалтыг төлөвлөх, удирдан зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх чиг үүргийг улсын хэмжээнд хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, аймаг, нийслэлд хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал хариуцсан байгууллага, сум, дүүрэгт хөдөө аж ахуйн нэгж хариуцан гүйцэтгэнэ.

15.2.Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага органик үйлдвэрлэлийн асуудлаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

15.2.1.Монгол Улсын урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлогод органик үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, дэмжих бодлогыг тусгах, салбар хоорондын уялдааг хангах, хэрэгжүүлэх;

15.2.2.энэ хуулийн 12.1-д заасан мэдээллийн санг байгуулах, шинэчлэх, шаардлагатай бусад мэдээллийн сантай холбох;

15.2.3.шилжилтийн үеийн болон органик бүтээгдэхүүн, органик үйлдвэрлэл эрхлэгчийг мэдээллийн санд бүртгэх үйл ажиллагааг удирдах, холбогдох мэдээллийг олон улсын байгууллагад хүргүүлэх;

15.2.4.Хүнс хөдөө, аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн судалгаа хөгжлийн төвийн бүтцэд органик үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх судалгааны нэгж байгуулах;

15.2.5.органик үйлдвэрлэлийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг олон улсын болон бүс нутгийн байгууллагатай хамтран ажиллах, гишүүний татвар, хандивыг улсын төсвөөс төлөх;

15.2.6.органик салбарын Үндэсний зөвлөлийг байгуулах, ажиллах журмыг батлах.

15.3.Органик үйлдвэрлэлд тавигдах шаардлага, баримтлах журмыг хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

15.4.Энэ хуулийн 15.3-т заасан журамд дараах асуудлыг тусгана:

15.4.1.мал аж ахуйн органик үйлдвэрлэл эрхлэх;

15.4.2.тариалангийн органик үйлдвэрлэл эрхлэх;

15.4.3.органик хүнсийг боловсруулах үйлдвэрлэл эрхлэх;

15.4.4.зөгийн органик аж ахуй эрхлэх;

15.4.5.хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээг органик зарчимд нийцүүлэн эрхлэх;

15.4.6.хүнсний бус органик бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл эрхлэх;

15.4.7.органик бүтээгдэхүүнийг баталгаажуулах, бүртгэх, органик болохыг илэрхийлсэн гэрчлэх тэмдгийг шошгод байршуулах, нийтийн хэрэгцээнд нийлүүлэх;

15.4.8.органик бүтээгдэхүүнийг хадгалах, савлах, тээвэрлэх, экспортлох, импортлох.

15.5.Органик үйлдвэрлэлийг органик бус үйлдвэрлэлтэй хавсран эрхлэх асуудлыг энэ хуулийн 15.3-т заасан журамд тусгана.

15.6.Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга органик үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, дэмжих талаар тухайн орон нутгийг хөгжүүлэх үйл ажиллагааны хөтөлбөртөө тусгаж, хэрэгжилтийг зохион байгуулан, үр дүнг мэдээллийн санд оруулна.

15.7.Итгэмжлэлийн байгууллага нь органик бүтээгдэхүүний тохирлын үнэлгээний дүнг олон улс, бүс нутаг, гадаад улстай харилцан хүлээн зөвшөөрөх асуудлыг хариуцна.

16 дугаар зүйл.Төрөөс органик үйлдвэрлэл эрхлэгчид үзүүлэх дэмжлэг

16.1.Органик үйлдвэрлэл эрхлэгчийн дараах үйл ажиллагаанд доор дурдсан мөнгөн дэмжлэг үзүүлнэ:

16.1.1.шилжилтийн үеийн баталгаажуулалтын зардал;

16.1.2.дотоодод үйлдвэрлэсэн, баталгаажсан, мэдээллийн санд бүртгэлтэй органик бордоог тариалангийн талбай, хүлэмждээ ашигласан тохиолдолд органик үйлдвэрлэл эрхлэгчийн бордоо худалдан авсан эхний гурван жилийн зардал.

16.2.Органик үйлдвэрлэл эрхлэгчид дараах мөнгөн бус дэмжлэг үзүүлнэ:

16.2.1.сургуулийн өмнөх болон бүх шатны боловсролын байгууллагын дэргэд органик туслах аж ахуйг хөгжүүлэх;

16.2.2.баталгаажсан, мэдээллийн санд бүртгэлтэй органик бүтээгдэхүүнийг экспортолсон тохиолдолд үйлдвэрлэл эрхлэгчийн хөрөнгө оруулалтад зориулан арилжааны банкнаас авсан зээлийн 50-аас доошгүй хувьд хүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;

16.2.3.дэвшилтэт арга, технологи нэвтрүүлж нутагшуулан шинэ нэр төрлийн органик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж нийтийн хэрэгцээнд нийлүүлсэн нь Технологи дамжуулах тухай хуульд заасны дагуу нотлогдсон тохиолдолд судалгаа, хөгжилд зарцуулсан зардлын 75 хүртэлх хувьтай тэнцэх дэмжлэгийг нэг удаа улсын төсвөөс олгох;

16.2.4.органик үйлдвэрлэл эрхлэгчид татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэх;

16.2.5.органик бүтээгдэхүүнтэй холбогдох мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааг улсын төсвөөс санхүүжүүлэх.

16.3.Органик бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, экспортод төрөөс үзүүлэх дэмжлэг, урамшуулалтай холбогдох журмыг хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

16.4.Энэ хуулийн 16.2.1-д заасан дэмжлэг үзүүлэх асуудлыг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага хариуцаж хэрэгжүүлнэ.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ
БУСАД ЗҮЙЛ

17 дугаар зүйл.Органик үйлдвэрлэл, органик бүтээгдэхүүнд тавих хяналт

17.1.Органик үйлдвэрлэл эрхлэгч органик бүтээгдэхүүний чанар, эрүүл ахуй, аюулгүй байдал болон зөрчлөөс үүсэн гарах үр дагаврыг бүрэн хариуцна.

17.2.Баталгаажуулалтын байгууллага органик бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн үйл явцад олон улсын норматив баримт бичиг болон энэ хуулийн 11.4.1-д заасан гэрээний дагуу хяналтыг хэрэгжүүлнэ.

17.3.Нийтийн хэрэгцээнд нийлүүлсэн органик бүтээгдэхүүний шошгод тавих төрийн хяналтыг Төрийн хяналт шалгалтын тухай хууль болон бусад холбогдох хуулиар зохицуулна.

18 дугаар зүйл.Хууль тогтоомж зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

18.1.Энэ хуулийг зөрчсөн албан тушаалтны үйлдэл нь гэмт хэргийн шинжгүй бол Төрийн албаны тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

18.2.Энэ хуулийг зөрчсөн хүн, хуулийн этгээдэд Эрүүгийн хууль, эсхүл Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

19 дүгээр зүйл.Хууль хүчин төгөлдөр болох

19.1.Энэ хуулийг 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР